

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ

ΜΕΤΙΝ ΑΡΝΤΙΤΙ

Η ρίζα του φανατισμού είναι ο φόβος

Ο συγγραφέας για το ουμανιστικό νουάρ του

ΓΙΟΥΛΙΑ ΤΣΑΚΑΛΟΥ
ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΤΙΚΟΣ

Ο Μετίν Αρντιτί στο «Φονικό καρναβάλι» προσπαθεί να ξεσκεπάσει τον θρησκευτικό φανατισμό συνδυάζοντας την ιταλική Αναγέννηση, τη δίκη του Γαλιλαίου με τη δράση του ISIS και των νεοναζί. Είναι ένα ουμανιστικό νουάρ που διακτινίζεται σε διαφορετικές εποχές, για να εκφράσει όσο πιο ουσιαστικά γίνεται τη βασική του αρχή: η απόλυτη αλήθεια δεν υπάρχει κι όποιος αποπειράται να γίνει απόστολος της δεν μπορεί παρά να είναι επικίνδυνος! Η ιστορία αυτή όπως και η ζωή, ξεπερνά κάθε φαντασία, στο τέλος έχει την αίσθηση ότι οι γνώσεις της ανθρωπίνης αξίζουν τον κόπο να διαβάσεις ένα τόσο ενδιαφέρον βιβλίο! Ο συγγραφέας μιλά στον «Ε.Τ.» για το βιβλίο του.

Συνήθως όταν μιλάμε για το φανατισμό έχουμε στον νου μας τους φονταμενταλιστές θρησκευόμενους ή τους πολιτικούς που θέλουν ένα ολοκληρωτικό καθεστώς. Ο Μετίν Αρντιτί μέσα από το «Φονικό καρναβάλι» ποιο φανατισμό επιδιώκει να ξεσκεπάσει;

Δεν πιστεύω ότι ο φανατισμός έχει να κάνει με τη θρησκεία. Αν κάποιος θέλει να εκφράσει φανατισμό, μπορεί να στραφεί σε αυτήν ως άλλοθι. Αλλά το κακό είναι στην καρδιά του, όχι στη θρησκεία. Οποιοσδήποτε άνθρωπος με βάσει τη θρησκεία μπορεί να ληφθεί ως όμηρος και να χειραγωγηθεί.

Υπάρχει γονίδιο φανατισμού σχεδόν στον κάθε άνθρωπο, οι ήρωές σας πώς τον καταστέλλουν; Αραγε θεραπεύεται ένας φανατικός;

Η ρίζα είναι ο φόβος, η έλλειψη αυτοπεποίθησης. Το μόνο φάρμακο κατά αυτού του γονιδίου φανατισμού είναι η αγάπη και η αδελφοσύνη.

Ο ήρωάς σας, Μπενεντίκτ Ουγκ, θα καταφέρει να κρατήσει τις ισορροπίες; Προς ποια μεριά θα γείρει η ζυγαριά, ώστε να μπορέσει να διαλευκάνει τη ραδιουργία που εξυφάνεται γύρω του; Ο ήρωάς μου είναι άντρας. Είναι θνητός.

Γιατί αισθανθήκατε την ανάγκη να γράψετε αυτό το βιβλίο;

Είχα την ίδια ανάγκη που νιώθω όταν γράφω όλα μου τα μυθιστορήματα. Η μυθολογία είναι αναντικατάστατο μέρος της ανθρώπινης φύσης. Από καταβολής κόσμου, ο άνθρωπος άκουγε ιστορίες, που αφορούν χαρακτήρες, περιπέτειες, ξεκινώντας από τη Βίβλο. Χρειαζόταν αυτούς τους χαρακτήρες για να κρίσει τη δική του προσωπικότητα. Έτσι, κάθε φορά που τελειώνω μια ιστορία, μου είναι απαραίτητο να ξεκινήσω μια άλλη. Το θέμα μου σ' αυτό το βιβλίο διαδραματίζεται στη Βενετία, με τις αδελφότητες, την τέχνη, την πίστη, τη βία και την απελπισία...

Ζούμε ένα τέλος εποχής όπου έχουν χαθεί σταθερές και αξίες, ο αγώνας μεταξύ φανατισμού και λογικής δεν τελειώνει ποτέ. Τι είναι αυτό που πιστεύετε ότι πρέπει να μας κρατήσει όρθιους; Υπάρχει ελπίδα να ζήσουμε χωρίς χάσματα μόνο με γέφυρες ειρήνης;

Η ιστορία μάς διδάσκει ότι αυτό συμβαίνει ανάκαθεν. Το μόνο πράγμα που μας δίνει παρηγοριά είναι ότι ο άνθρωπος μπορεί να ξεπεράσει τις πιο βαθιές πληγές. Εκεί είναι το πραγματικό θαύμα. Αλλά αυτό δεν τον εμποδίζει να συνεχίσει να παραλογίζεται. Έτσι είναι η ζωή...

ΠΡΩΤΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

ΟΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Πατάκη μάς προσκαλούν στην πρώτη παρουσίαση του πρώτου βιβλίου του Μετίν Αρντιτί για το βιβλίο του «Φονικό Καρναβάλι» στην Αθήνα την Τρίτη 6 Φεβρουαρίου στις 7 μ.μ. στο Μουσείο Μπενάκη Ελληνικού Πολιτισμού (Κουμυδάρη 1, Αθήνα). Με τον συγγραφέα θα συνομιλήσει ο συγγραφέας, δημιουργός ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών εκπομπών τέχνης και πολιτισμού Γιώργος Αρχιμανδρίτης και η Ρίτα Κολαίτη, μεταφράστρια του βιβλίου. Με ταυτόχρονη διερμηνεία (γαλλικά-ελληνικά).

who is WHO

Ο Μετίν Αρντιτί (γαλλόφωνος συγγραφέας τουρκικής καταγωγής) γεννήθηκε στην Αγκυρα το 1945 και ζει στη Γενεύη. Το 1998 κυκλοφόρησε το πρώτο του μυθιστορημα, Mon cher Jean... De la cigale a la fracture sociale, και ακολούθησαν βιβλία που τον καταξίωσαν ως συγγραφέα. Το 2006 τιμήθηκε με το Βραβείο Lipp Suisse για το μυθιστορημά του La pension Marguerite. Το 2012 ανακηρύχθηκε Πρόεδρος Καλής Θελήσεως της UNESCO. Από τις Εκδόσεις Πατάκη, σε μετάφραση Ρίτας Κολαίτη, κυκλοφορούν τα μυθιστορημάτα του «Η αδελφότητα των ιπτάμενων μοναχών» (2015), «Το παιδί που μετρούσε τον κόσμο» (2017), το οποίο τιμήθηκε με το Prix Mediterranee 2017, και «Φονικό καρναβάλι» (2023).

Τίποτα δεν αποτελεί εγγύηση γι' αυτόν, όλα θεωρεί ότι είναι ρευστά.

Διαβάζοντας το βιβλίο σας, μου ήρθαν στο μυαλό όλα τα γεγονότα που συμβαίνουν γύρω μας. Στενάχωρα, δύσκολα, η επιβίωση τραγική, οι ξεριζωμένοι της ζωής αναζητούν πατρίδα. Πού θέλετε να οδηγήσετε τον αναγνώστη σας;

Η μοναδική μου επιθυμία είναι ο αναγνώστης μου να έχει ενουσιασθήση για τους χαρακτήρες μου. Να προσπαθεί να τους καταλά-

βει και να φτάνει σε ένα σημείο που δεν το θεωρεί αναγκαίο να τους κρίνει. Η αίσθηση της αδελφότητας και της αλληλεγγύη είναι να μην μπαίνεις εύκολα στη διαδικασία του να καταδικάζεις τον άλλο.

Πώς βλέπετε τα όσα συμβαίνουν στον κόσμο το τελευταίο χρονικό διάστημα; Πώς αντιλαμβάνεστε την επόμενη μέρα;

Όπως είπα προηγουμένως, η κατάσταση του κόσμου σήμερα είναι σε μεγάλο βαθμό όπως ήταν πάντα και θα συνεχίσει να είναι, με βάση την ικανότητα του ανθρώπου να ενεργεί ενάντια στα συμφέροντά του και την ικανότητά του να ξενατά τις τραγικές καταστάσεις που του επιβάλλονται και όσα επιβάλλει ο ίδιος στους άλλους. Αυτή είναι η ανθρώπινη φύση...

Τι σας οδήγησε το 1988 στη δημιουργία του Ιδρύματος Αρντιτί, που κορνήγει υποτροφίες σε αποφοίτους του Πανεπιστημίου της Γενεύης και βραβεία συγγραφής σε μαθητές;

Η ανάγκη μου να ενθαρρύνω την αριστεία. Και επίσης να προωθήσω την ανταλλαγή σκέψης μεταξύ λαμπρών αριστοκρατών μαθητών. ■